

B IZVADAK ZA URBANISTE

**ZAHTJEVI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U
DOKUMENTIMA
PROSTORNOG UREĐENJA**

Općina Zadvarje

Temeljem Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od opasnosti, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa te ratnih razaranja i terorizma za područje Općine Zadvarje Klasa: _____ Ur broj: _____, od _____ a sukladno članku 4. stavak 3. Pravilnika o metodologiji za izradu Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja („Narodne novine“ broj: 38/08), donosi se Izvadak iz Procjene naslovljen "Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja" Općine Zadvarje.

Dolje navedeni Zahtjevi zaštite i spašavanja odnose se na ugroze po stanovništvo i materijalna dobra na području Općine. Ugroze su razrađene prema mogućim opasnostima i prijetnjama koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velika nesreće a to su:

POPLAVE

Na području Općine Zadvarje postoji jedna povremena bujica – Zvijezda koja je sanirana i nema opasnosti nikakve od iste, za područje općine i njenih naselja.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Zadvarje:

- Za sve vodotoke (bujice, odvodne kanale i dr.) na području Općine Zadvarje, a u svrhu tehničkog održavanja vodotoka i radova građenja vodnih građevina treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine 5,0 m od gornjeg ruba korita. (Zakon o vodama članak 83. stavak 1. – NN broj 107/95, 150/05 i 153/09);
- Ovisno o veličini i stanju uređenosti vodotoka, širina inundacijskog pojasa, odnosno udaljenost izgradnje novih objekata od gornjeg ruba korita, odnosno čestice javnog vodnog dobra može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, a što bi se utvrdilo vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno (Donosi se „Plan upravljanja lokalnim vodama“ i „Županijski plan za zaštitu voda“ na temelju članka 12. stavka 3. Zakona o vodama – NN broj 107/95, 150/05 i 153/09);
- U inundacijskom pojasu zabranjeno je podizati zgrade, ograde i druge građevine osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
- Zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se onemogućava izgradnja i održavanje vodnih građevina ili na bilo koji način umanjuje protočnost korita i pogoršava vodni režim;
- Također je zabranjeno odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu vodotoka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

POTRES

Zakonski propisi u pravilu zabranjuju izgradnju objekata na područjima rasjeda, klizišta i terenima podložnim likvefakciji (miješanje vode i sitnozrnastog tla). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija kao i protupotresna zaštita odnosno potresna otpornost objekata mora biti primjerena namjeni i važnosti objekta i posebno osigurati sigurno i uspješno spašavanje u slučaju potresa. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Zadvarje:

- Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju (Zakon o prostornom uređenju i gradnji - NN, br. 76/07);
- Pri projektiranju valja poštivati postojeće tehničke propise (Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima (Sl.list, br. 31/81, 49/82, 29/83, 20/88 i 52/90 i Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora NN 29/83, 36/85 i 42/86).

Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Iz Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju (NN, br. 29/83, 36/85 i 42/86) preuzeti:

- ✚ članak 25. st. 1.: - Međusobni razmak SO i PO H1/H2 + 5m,
- ✚ članak 25. st. 4.: - Otvoreni blokovi sa dva otvora H1/H2 + 5m,
- ✚ članak 28.: - Neizgrađene površine za sklanjanje i evakuaciju moraju biti udaljene od susjednih objekata najmanje za H/2, a veličina površine ne manja od broj st./4 u m²,
- ✚ članak 30.:
  - U naselju i među naseljima potrebno je osigurati nesmetani prolaz žurnim službama
  - Udaljenost objekta od ruba javne prometne površine ne manji od H/2
  - Od ruba kolnika mag. i reg. ne manji od H
- ✚ članak 34. st. 2: - Uvjeti uređenja prostora za građevnu parcelu moraju sadržavati stupanj seizmičnosti područja Građevine društvene infrastrukture, športsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koji koristi veći broj različitih korisnika, javne prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko-urbanističkih barijera.

SUŠE

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Zadvarje:

- Statistički pregled područja pogođenih sušom.
- Kartografski prikaz Općine Zadvarje sa intenzitetom i posljedicama suša.
- Kartografski prikaz postojećih i potrebitih sistema za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

U dokumente prostornog uređenja Općina Zadvarje treba ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN, br. 29/83, 36/85 i 42/86), Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN, br. 47/06), te drugim pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

OLUJNI, ORKANSKI VJETAR I TUČA

Zaštita od olujnih i orkanskih vjetrova koji nisu posljedica nevremena kao kompleksne atmosferske pojave moguće je ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri gradnji naselja, zgrada za stanovanje i drugih građevinskih i industrijskih objekata napose tamo gdje se očekuju olujni i jači vjetrovi. Također i u gradnji prometnica.

S obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte.

U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači.

Na području Općine Zadvarje postoji opasnost od olujnih vjetrova i tuče.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Zadvarje:

- Statistički pregled područja pogođenih olujnim ili orkanskim nevremenom ili jakim vjetrom, te tučom;
- Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja /sukladno članku 14. stavak 3. Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (NN, br. 76/07 i 38/09)/;
- Ugraditi mjere sukladno Zakonu o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN 73/97), te Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN, br. 29/83, 36/85 i 42/86).

TEHNIČKO - TEHNOLOŠKE KATASTROFE IZAZVANE NESREĆAMA U GOSPODARSKIM OBJEKTIMA I PROMETU

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Zadvarje u slučaju tehničko – tehnološke katastrofe i velike nesreće u gospodarskim objektima i prometu:

1. Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tekućine i plinovi ili eksplozivne tvari, mogu se obavljati samo u građevinama ili njenim dijelovima koji su izgrađeni sukladno važećim propisima koji uređuju predmetnu problematiku. Ove zahtjeve je nužno ugraditi u dokumente prostornog uređenja.
2. U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba. (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.);
3. Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni županijski centar 112.
4. U slučaju nekog izvanrednog događaja obavljati hitnu evakuaciju djece, štíćenika doma te starijih osoba i zatim ostalog stanovništva u slučaju nemogućnosti hitne evakuacije izvršiti što hitniju hermetizaciju objekata na i oko ugroženih objekata.
5. Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.
6. Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.
7. Spriječiti daljnji razvoj naselja uz prometnice kojima se prevoze opasne tvari.
8. Ugraditi i ucrtati cestovne pravce kojima se vrši prijevoz opasnih tvari, a po mogućnosti prijevoz takvih tvari planirati van naseljenih mjesta

U dokumente prostornog uređenja Općine Zadvarje treba ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN, br. 29/83, 36/85 i 42/86), Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN, br. 47/06) te drugim pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

OD EPIDEMIOLOŠKE I SANITARNE OPASNOSTI

U slučaju katastrofe i velike nesreće na području Općine Zadvarje može doći do pojave raznih vrsta bolesti ljudi i životinja, te pojave epidemija, uglavnom uzrokovanih neodgovarajućim sanitarnim uvjetima. Također može doći do širenja bolesti bilja.

Zahtjevi zaštite i spašavanja u prostornom planiranju u slučaju epidemiološke i sanitarne opasnosti

- Statistički pregled područja koja bi mogla biti pogođena epidemiološkim i sanitarnim ugrozama;
- Kartografski prikaz mogućih izvora ugroze (odlagališta otpada, i divlja odlagališta otpada, kanalizacijski sustav, otpadne vode itd.);
- U dokumentima prostornog uređenja potrebno je eventualna odlagališta otpada planirati na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta kao i od podzemnih vodotoka na području Općine Zadvarje, te na mjestima gdje bi na najmanji mogući način onečišćavala okoliš;
- Gradnju životinjskih farmi također planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

U dokumente prostornog uređenja Općina Zadvarje će ugraditi mjere zaštite sukladno Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86), te Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 47/06), te drugim pozitivnim zakonskim propisima iz područja zaštite i spašavanja.

OD PROLOMA HIDROAKUMULACIJSKE BRANE

Urbanističke mjere koje treba ugraditi u prostorne planove u slučaju proloma hidroakumulacijske brane

Kartografski prikazati:

- Zone plavljenja za najnepovoljniji scenarij;
- Pokrivenost područja signalima za uzbunjivanje stanovništva (zvučne sirene);
- Pravci evakuacije izvan zone plavljenja;
- Obaveze HEP-a o održavanju repera- prikaz stupića koji označavaju zonu plavljenja.

Analiza pregleda područja ugroženih poplavama i bujicama te analiza pregleda zona ugroženih poplavnim valovima u odnosu na demografsku sliku ugroženog područja.

SKLONIŠTA

Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja Općine Zadvarje:

Obveza izgradnje skloništa je propisana Zakonom o unutarnjim poslovima („Narodne novine“, broj 29/91, - pročišćeni tekst 73/91, 19/92, 33/92, 33/92, 76/94, 161/98, 128/99, 29/00, 53/00, 129/00, i 32/02) člankom 24., alineja p i r, kojima je određeno da se skloništa grade u skladu s prostornim planovima). Obveza izrade planova „mjera zaštite“ je propisana Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti („Narodne novine“, broj 29/83, 36/85 i 42/86.; člankom 5. je propisano da nadležno tijelo postavlja zahtjeve glede ugroženosti). Opći zahtjevi ugroženosti su propisani i sadržani u Pravilniku o kriterijima za određivanje gradova i

naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu („Narodne novine”, broj 2/91.).

Sukladno navedenom Pravilniku gradovi i općine Splitsko-dalmatinske županije svrstani su u područja 1.- 4. stupnja ugroženosti u kojima se planira gradnja skloništa.

Područje Općine Zadvarje je s obzirom na broj stanovnika (277 stanovnika) svrstano u zonu 4. stupnja ugroženosti.

Prema članku 2. navedenog Pravilnika skloništa za zaštitu stanovništva grade se u gradovima i naseljenim mjestima u kojima živi preko 2000 stanovnika. Kako se na prostoru Općine Zadvarje nalazi ukupno 1 naselje od kojih, prema popisu stanovništva iz 2001. god. ne živi više od 2000 stanovnika, time ne postoji obveza izgradnje skloništa. Pravilnikom je propisano da se područja gradova i naselja 4. stupnja ugroženosti trebaju razdijeliti u jednu ili više zona u kojima se osigurava zaštita stanovništva u zaklonima.

U slučaju planiranja i gradnje velikih i složenijih objekata (poslovni kompleksi, škole, javni objekti, turistički kompleksi, objekti društvenog standarda i sl.) predvidjeti izgradnju skloništa sukladno elaboratu "Plan mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti". Prema planu mjera zaštite skloništa se grade u najpogodnijem ukopanom dijelu objekta sa mogućnošću lociranja rezervnog izlaza izvan zone ruševina - H/2 objekta.

Republika Hrvatska
Splitsko-dalmatinska županija
Općina Zadvarje
Općinsko vijeće

KLASA: _____
URBROJ: _____
Zadvarje, _____

Predsjednik
Općinskog vijeća